



Statenbrief

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Verkenning Uitvoeringskracht en Samenwerking in Provincie Utrecht - uitkomsten interviewronde
Datum	27-05-2025
Documentnummer	UTSP-1859181844-3853
Van	Merit Guldemon, Tom Cordeweners
Telefoonnummer	+31639324258
E-mailadres	merit.guldemon@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	STB
Team	BEI
Portefeuillehouder	
Bijlagen	1. Rapportage 'Samen werken aan uitvoeringskracht voor Utrecht'

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie/samenvatting:

Het college van Gedeputeerde Staten nam in het najaar van 2024 het initiatief tot een verkenning naar waar decentrale overheden tegenaanlopen bij het realiseren van hun opgaven en in samenwerkingen. Voor deze verkenning zijn interviews afgenomen met bestuurders van 26 gemeenten, 4 waterschappen, de 3 bestuurlijke regio's en de provincie Utrecht. Het college ziet deze verkenning als begin van het goede gesprek met partners over wat er nodig is voor een gezamenlijke versterking van uitvoeringskracht en de onderlinge samenwerking in de regio. U wordt geïnformeerd over de stand van zaken van deze verkenning.

Inleiding:

U bent met een [Statenbrief](#) op 24 september 2024 geïnformeerd over het initiatief voor de verkenning naar uitvoeringskracht en samenwerking in de provincie Utrecht. In de periode oktober 2024 tot en met januari 2025 zijn door adviesbureau Lysias interviews afgenomen met bestuurders en directieleden van gemeenten, waterschappen, bestuurlijke regio's en provincie Utrecht. De uitkomsten van deze interviewronde zijn in mei opgenomen in een rapportage. De rapportage levert een gedeeld inzicht in de problematiek en mogelijke

kansen en het college ziet de uitkomsten van de interviewronde als één van de bouwstenen om te kijken hoe we gezamenlijk tot versterking van de uitvoeringskracht kunnen komen.

De kwaliteit van het openbaar (en dus ook het lokaal) bestuur is één van de provinciale kerntaken. Voor het uitvoeren en realiseren van de grote maatschappelijke opgaven zijn gemeenten, waterschappen, regio's en de provincie belangrijke samenwerkingspartners.

Uitkomsten rapportage:

U vindt de rapportage in de bijlage. Deze is ook verstuurd naar alle gemeenten, waterschappen en de drie bestuurlijke regio's in de provincie Utrecht.

De rapportage laat zien dat de uitvoeringskracht in onze provincie onder druk staat door arbeidsmarktkrapte en toegenomen complexiteit van opgaven. Dit geldt vooral voor (kleinere) gemeenten. Ook is er consensus over wat de belangrijkste opgaven in de provincie Utrecht zijn: woningbouw, ruimtelijke ordening, mobiliteit en infrastructuur, transitie landelijk gebied, energietransitie en water en klimaat. Er bestaan verschillen tussen overheden in de ervaren uitvoeringskracht. Bij waterschappen speelt een mogelijk tekort aan uitvoeringskracht minder dan bij gemeenten. Omvang van de organisatie speelt ook een rol. Voor kleinere gemeenten is integraliteit veelal makkelijker te organiseren, maar zij hebben meer moeite om te zorgen voor voldoende (specialistische) kennis en strategisch denkvermogen. Zij zijn afhankelijker van samenwerking, maar ervaren soms problemen om volwaardig mee te kunnen doen in samenwerkingsverbanden.

Overheden zien het aangaan samenwerkingsverbanden als een manier om de uitvoeringskracht te vergroten, mede door de schaalvoordelen die het biedt. Zij ervaren echter ook een aantal knelpunten in de samenwerking, zoals rolonduidelijkheid, organisatorische complexiteit en gebrekkige democratische legitimatie. Er bestaat een 'lappendeken' aan samenwerkingsverbanden die kan zorgen voor bestuurlijke en ambtelijke drukte.

De rapportage roept overheden op tot zelfreflectie over uitvoeringskracht en samenwerking.

In de rapportage wordt een aantal kansen genoemd om de uitvoeringskracht te vergroten door versterkte samenwerking. Deze suggesties kunnen worden benut in het vervolg en zullen met de partners worden besproken tijdens een bestuurlijke bijeenkomst in oktober 2025.

Vervolgprocedure / voortgang:

We zien de interviewronde als de eerste fase van de verkenning naar uitvoeringskracht en samenwerking. De volgende fase, met een bestuurlijke bijeenkomst in oktober als kick-off, is gericht op verdieping en validatie en het toewerken naar handelingsperspectieven. Door met partners in gesprek te gaan willen we gezamenlijk bepalen hoe we het vervolg van deze verkenning verder vormgeven. U wordt in het najaar geïnformeerd over de uitkomsten van de bestuurlijke bijeenkomst.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen